

Funkcja kwadratowa
by
Norby

Funkcja kwadratowa

Funkcja kwadratowa - podstawy

Przekształcanie wykresów funkcji kwadratowej

Postać kanoniczna i ogólna funkcji kwadratowej

Postać iloczynowa funkcji kwadratowej

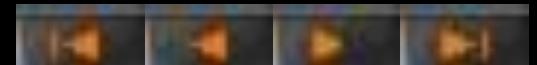
Miejsca zerowe funkcji kwadratowej

Równania kwadratowe i dwukwadratowe

Nierówności kwadratowe

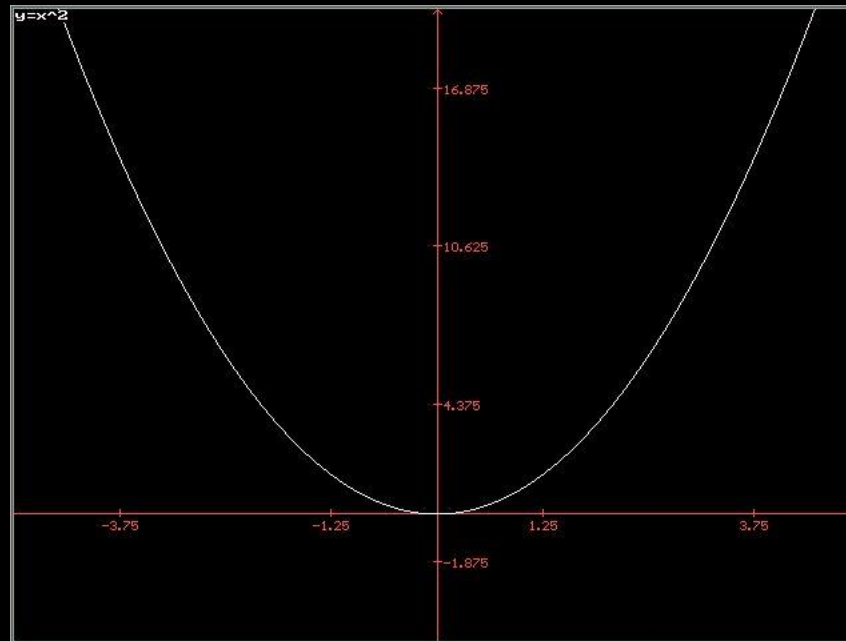
Wzory Viete'a

Krzywe stożkowe

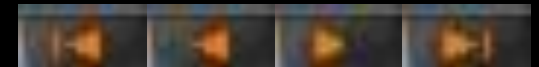

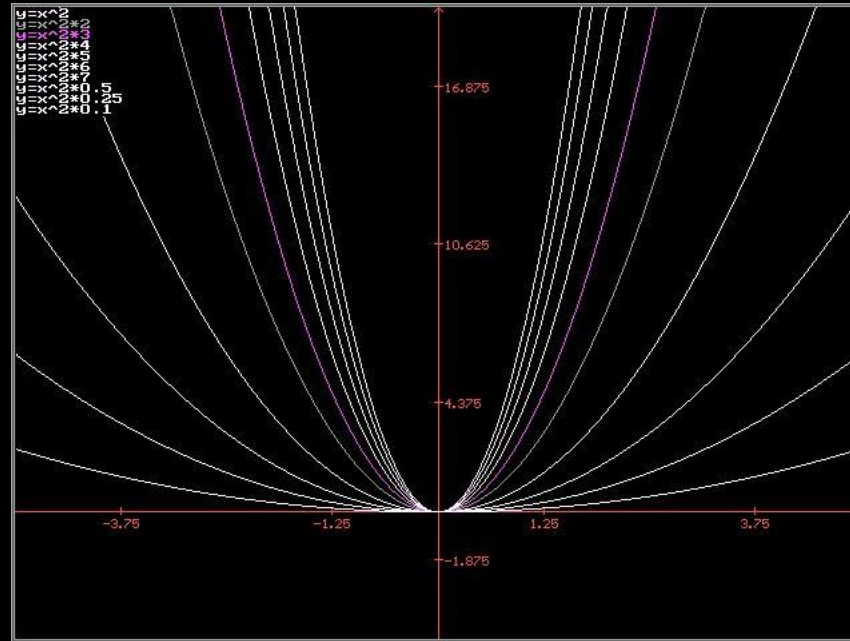

Funkcja kwadratowa - podstawy

Funkcję $y = ax^2$ nazywamy jednomianem stopnia II

Jeżeli współczynnik a funkcji jest większy od 0 , to ramiona funkcji na wykresie są zwrócone w górę.

Jeżeli $a > 1$, to parabola „zawęża się”.

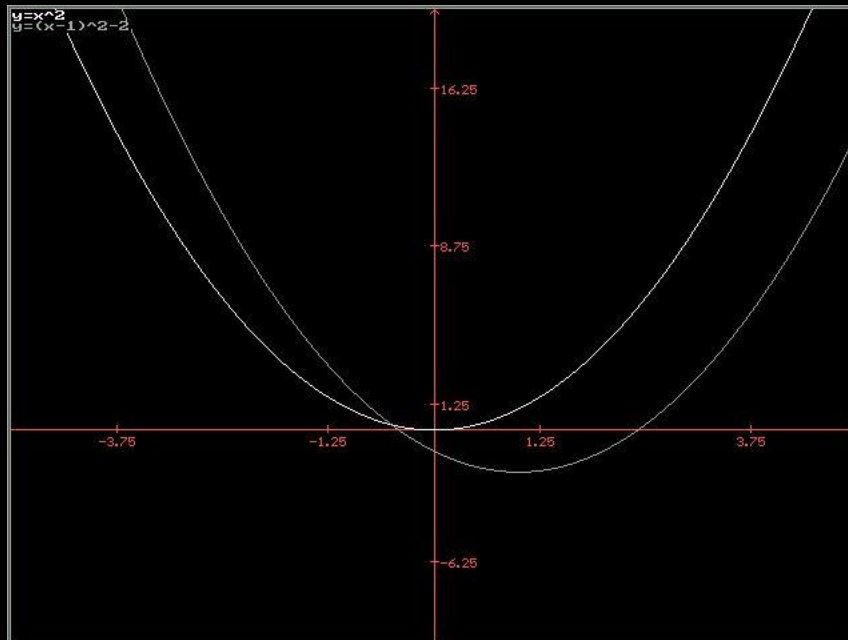
Jeżeli a jest ułamkowe, to parabola „rozszerza się”.

Przekształcanie wykresów funkcji

Przykład:

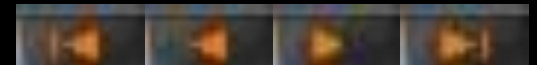
$$y = (x-1)^2 - 2$$

a) $y = x^2$

b) $y = (x-1)^2 - 2$ $u = [1, -2]$

*Wierzchołek paraboli leży
w punkcie o*

współrzędnych (p, q)

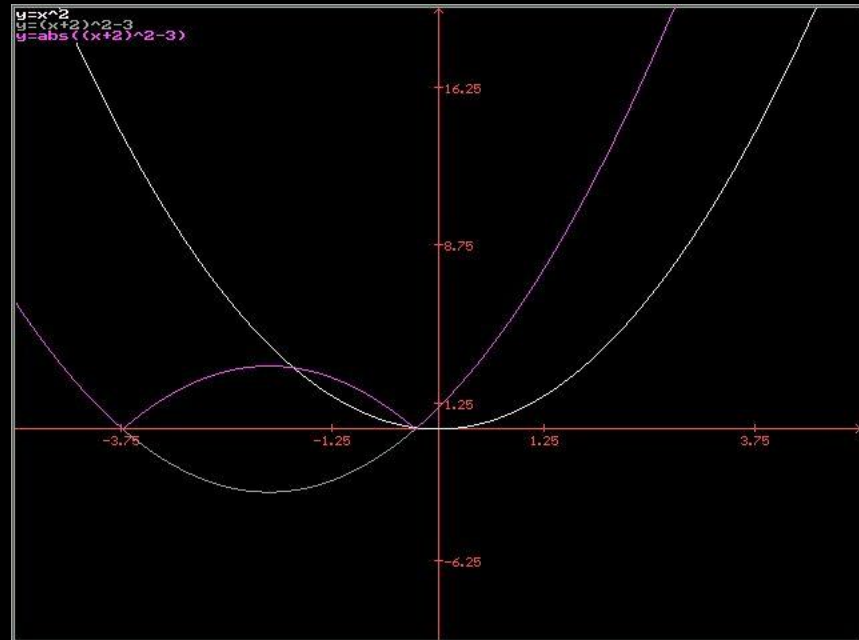
Przykład:

$$y=|(x+2)^2-3|$$

a) $y=x^2$

b) $y=(x+2)^2-3$ $u=[-2,-3]$

c) $y=|(x+2)^2-3|$

Postać kanoniczna i ogólna funkcji

Definicja:

Funkcję postaci $y=a(x-p)^2+q$ nazywamy postacią kanoniczną funkcji kwadratowej.

Np. $y=2(x+1)^2-3$

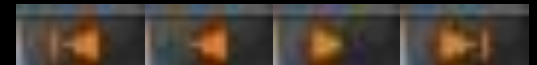
$$y=-(x-2)^2-1$$

Definicja:

Funkcję postaci $y=ax^2+bx+c$ nazywamy postacią ogólną funkcji kwadratowej.

Np. $y=x^2+4x-6$

$$y=2x^2+4x-1$$

Zadanie:

Przedstaw w postaci kanonicznej $y=x^2+4x-6$

$$y=x^2+4x-6$$

$$y=x^2+4x+4-10$$

$$y=(x+2)^2-10$$

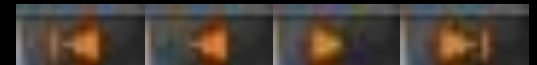
Przedstaw w postaci ogólnej $y=-(x-1)^2-2$

$$y=-(x-1)^2-2$$

$$y=-(x^2-2x+1)+2$$

$$y=-x^2+2x-1+2$$

$$y=-x^2+2x+1$$

Postać iloczynowa funkcji kwadratowej

Wyrażenie postaci

$$f(x) = a(x - x_1)(x - x_2)$$

nazywamy postacią iloczynową funkcji kwadratowej.

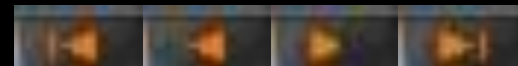
Przykład :

$$f(x) = 2x^2 + x - 1$$

$$\Delta = 9$$

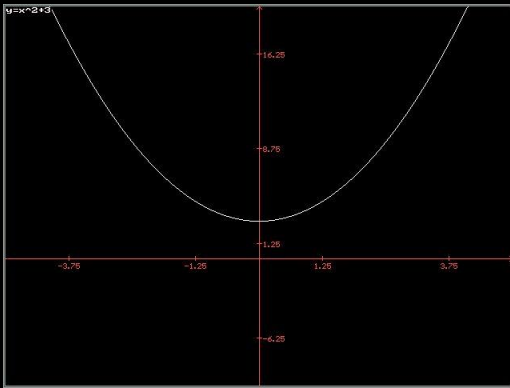
$$x_1 = -1 \vee x_2 = 1/2$$

$$f(x) = 2(x + 1)(x - 1/2)$$

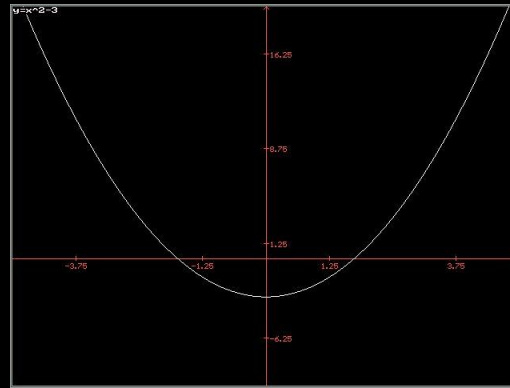

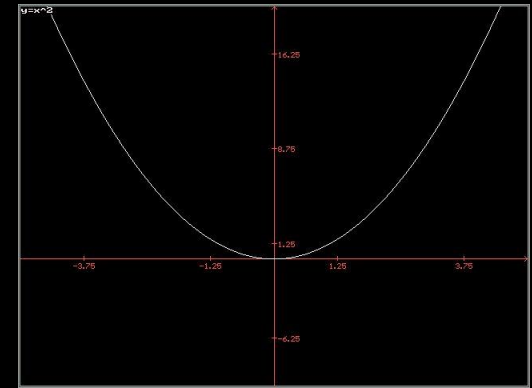
Miejsca zerowe funkcji kwadratowej

$$\Delta < 0$$

$$\Delta > 0$$

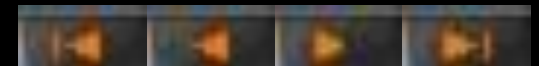

$$\Delta = 0$$

$$y = a(x-p)^2 + q$$

$$\Delta = -4aq$$

O ilości miejsc zerowych decyduje współczynnik q .

Liczba miejsc zerowych funkcji kwadratowej zależy od jej wyróżnika:

- 1) brak miejsc zerowych - $\Delta < 0$
- 2) jedno miejsce zerowe - $\Delta = 0$
- 3) dwa miejsca zerowe - $\Delta > 0$

Np. $f(x) = 2x^2 + x - 1$

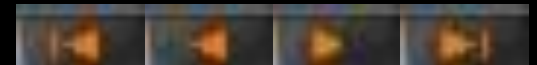
$$a = 2$$

$$b = 1$$

$$c = -1$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 1 + 8 = 9$$

$\Delta > 0$, więc funkcja ma 2 miejsca zerowe

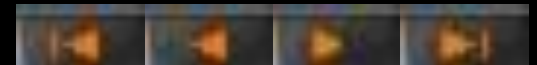

Jeżeli $\Delta > 0$, to funkcja kwadratowa $f(x) = ax^2 + bx + c$ ma dwa miejsca zerowe postaci:

$$x_1 = -\frac{b - \sqrt{\Delta}}{2a} \qquad x_2 = -\frac{b + \sqrt{\Delta}}{2a}$$

Jeżeli $\Delta = 0$, to funkcja kwadratowa $f(x) = ax^2 + bx + c$ ma jedno miejsce zerowe postaci:

$$x_0 = -\frac{b}{2a}$$

Równania kwadratowe i dwukwadratowe

Równanie kwadratowe niezupełne

$$x^2 - 4 = 0$$

$$x^2 = 4$$

$$x = 2 \vee x = -2$$

Równanie kwadratowe zupełne

$$x^2 - 3x + 2 = 0$$

$$a = 1$$

$$b = -3$$

$$c = 2$$

$$\Delta = 1$$

$$x_1 = 1 \vee x_2 = 2$$

Równanie dwukwadratowe

$$x^4 + x^2 - 2 = 0$$

$$t = x^2$$

$$t^2 + t - 2 = 0$$

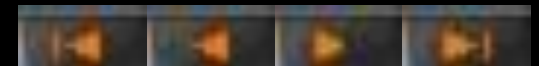
$$\Delta = 0$$

$$t_1 = -2 \quad \vee \quad t_2 = 1$$

$$\underline{x^2 = -2} \quad \vee \quad x^2 = 1$$

$$\text{brak} \quad x = 1 \vee x = -1$$

rozwiązań

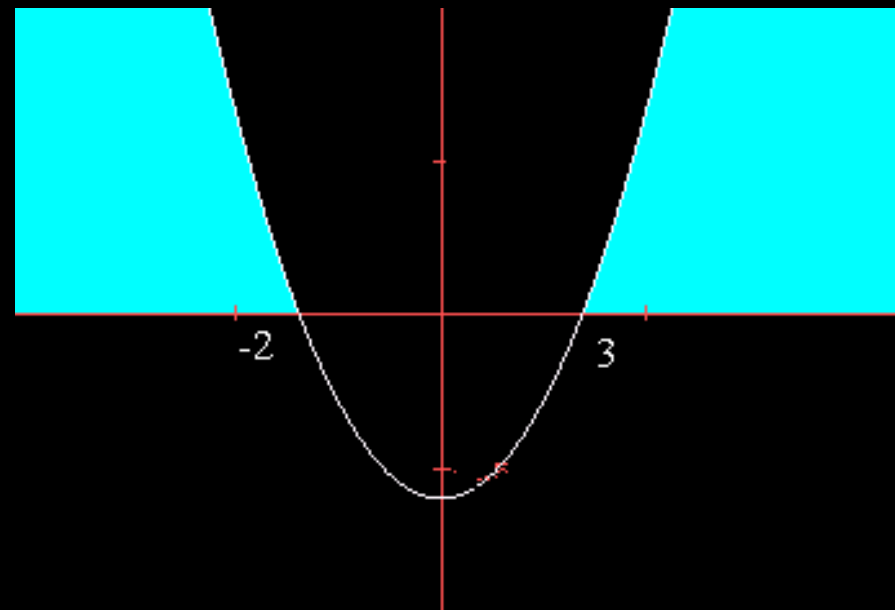

Nierówności kwadratowe

$$x^2 - 5x + 6 > 0$$

$$\Delta = 1$$

$$x_1 = 2 \vee x_2 = 3$$

$$x \in (-\infty, 2) \vee (3, \infty)$$

Wzory Viete'a

Jeżeli x_1 i x_2 są pierwiastkami trójmianu $y=ax^2+b$, to

$$x_1+x_2=-b/a$$

$$x_1 * x_2=c/a$$

Jeżeli x_1 i x_2 są pierwiastkami, to można ten trójmian przedstawić w postaci iloczynowej

$$y=a (x-x_1) (x-x_2)$$

Zadanie:

$$x_1^2 + x_2^2$$

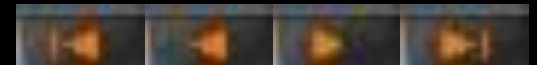
Aby skorzystać z wzorów Viete'a należy „rozłożyć” wzór skróconego mnożenia:

$$| (a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$| (a+b)^2 - 2ab = a^2 + b^2$$

Podstawiając do równania otrzymamy:

$$(x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = (-b/a)^2 - 2c/a$$

Krzywe stożkowe

Krzywe stożkowe powstają przez przecięcie stożka płaszczyzną.

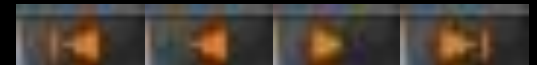
Podział krzywych stożkowych:

a) krzywe właściwe:

- okrąg
- elipsa
- parabola
- hiperbola

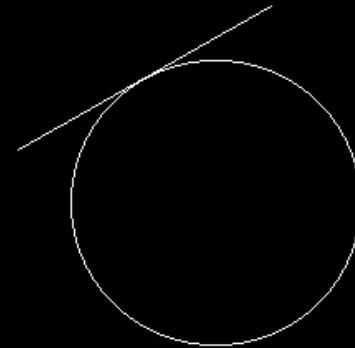
b) krzywe niewłaściwe:

- punkt
- 2 proste przecinające się

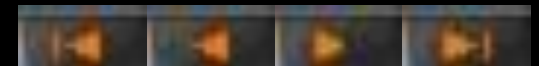
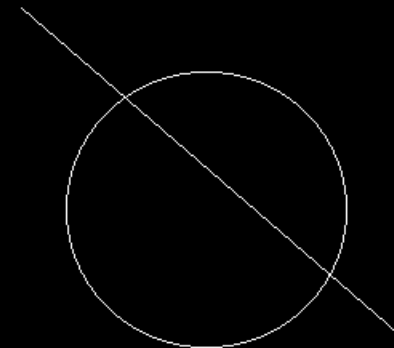

Prostą mającą 1 punkt
wspólny z krzywą nazywamy
styczną.

Prostą mającą 2 punkty
wspólne z krzywą
nazywamy sieczną.

Okrąg

$$(x-p)^2+(y-q)^2=r^2$$

Przykład:

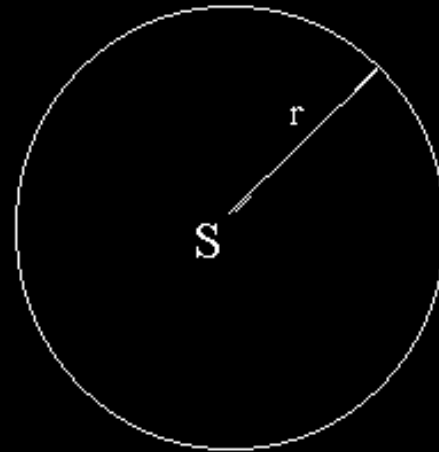
$$x^2+y^2-7=0$$

$$x^2+y^2=7$$

$$(x-0)^2+(y-0)^2=7$$

$$S(0,0)$$

$$r=\sqrt{7}$$

Elipsa

$$\frac{((x-p)^2)}{a^2} + \frac{((y-q)^2)}{b^2} = 1$$

Przykład:

$$4x^2 + 9y^2 - 36 = 0$$

$$4x^2 + 9y^2 = 36 \quad /:36$$

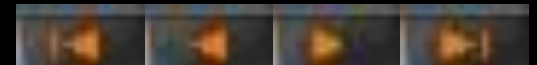
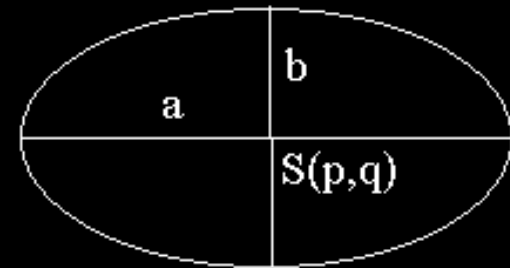
$$\frac{(4x^2)}{36} + \frac{(9y^2)}{36} = 1$$

$$x^2/9 + y^2/4 = 1$$

$$S(0,0)$$

$$a=3$$

$$b=2$$

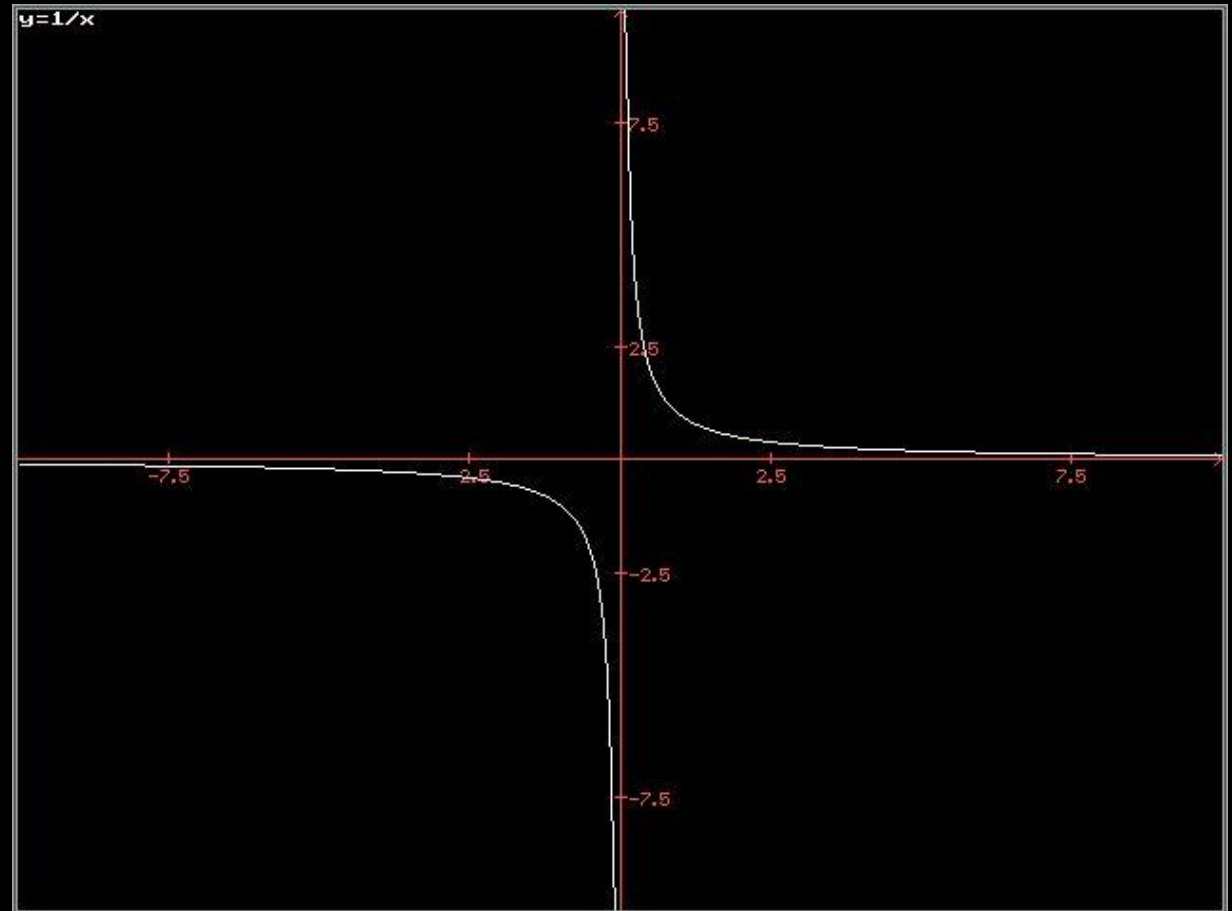

Hiperbola

$$\underline{xy=a}$$

$$\underline{y=a/x}$$

The end